

[Rasmus Hansen.]

og tilstrækkelig bistand, hvis det tragiske nogensinde skulle ske, at Danmark på ny blev angrebet.

Det foreliggende forslag fastsætter rammerne for en mobiliseringsordning. Men det indeholder ikke nogen afgørelse af spørgsmålet om fredsordningen. Om fredsordningen ved befolkningen og rigsdagen foreløbig kun, at regeringen har meddelt forsvarskommissionen, at fredsstyrkerne er for svage og må forstærkes. En forøgelse af fredsstyrkerne kan imidlertid ikke gennemføres uden en væsentlig forhøjelse af forsvarsudgifterne. På den anden side må det erkendes, at en forsvarsordning med en lille fredsstyrke og en stor mobiliseringsordning vil være alt andet end rimelig i en tid, hvor lynangreb kan startes. Det samme gælder en forsvarsordning, som måtte blive organiseret således, at hensynet til beskyttelsen af byernes befolkning mod terrorangreb fra luften kom i anden række.

Socialdemokratiet ville derfor have foretrukket en ordning, som havde indeholdt klare bestemmelser om fredsstyrkernes størrelse og om luftforsvaret for byerne, således at udgifterne til mobiliseringsordningen kunne afstemmes under hensyn hertil. Det har imidlertid ikke kunnet lade sig gøre; den foreslåede ordning vil medføre større forsvarsudgifter, end vi tidligere har haft i Danmark, og der kan ikke anvendes ubegrænsede pengemidler til militære foranstaltninger. Hvis den militære ledelse ikke tager hensyn hertil under sine overvejelser, og når den gør indstilling til forsvarsministeren, kan den let komme til at gøre sig skyldig i en skæbnesvanger fejltagelse, hvis konsekvens kan blive en forsvarsordning med alvorlige mangler.

Mulighederne for lynaktioner har ikke alene foranlediget en række europæiske Atlantpagtlande til beslutninger om ret store fredsstyrker i kasernerne, men de har, for at kunne have disse fredsstyrker året rundt og med tilstrækkelig uddannelse, forlænget tjenestetiden til 18 eller 24 måneder, skønt selve uddannelsen ikke gør en så lang tjenestetid påkrævet. Retsforbundet foreslår i den mindretalsbetænkning, som det har afgivet, at lette byrderne for de værnepligtige i Danmark ved at indføre faste langtidsfunktionærer indenfor forsvaret. Det foreliggende personelforslag indeholder bestemmelser, hvorved der kan indføres mather ikke alene i søværnet, men også i hæren og flyvevåbnet. Samtidig sker der en forbedring af mathernes kår. Matherne er en slags menige langtidsfunktionærer,

og der er i personelforslaget ikke sat nogen grænse for, hvor mange der må antages. Antallet vil blive bestemt af behovet, men naturligvis også af tilgangen. De erfaringer, der hidtil er gjort, gør det ikke sikkert, at tilgangen vil blive stor. Men det er ønskeligt, at mange vil melde sig. Der er altså i personelforslaget bestemmelser, som imødekommer retsforbundet, og vi får så afvente, hvilke resultater disse bestemmelser kan medføre.

Norup: Jeg kan på mit partis vegne tiltræde flertalspartiernes betænkning, idet jeg fremhæver vigtigheden af, at de 300 mill. kr. anvendes inden januar 1955.

Jeg kan ligeledes på mit partis vegne tiltræde de stillede ændringsforslag, der mest er af redaktionel art. Af størst betydning er det, at forsyningstropperne er forøget til 2 regimenter, hvilket er sagligt motiveret, samt at Københavns luftværn udgår af kommandoen i København og fremtidig lægges under flyvekommandoen.

Løvrigt skal jeg for nærværende afholde mig fra at fremsætte yderligere bemærkninger, da problemet er gennemarbejdet først i forsvarskommissionen og senere i udvalget.

Johs. Christiansen: Noget af det mest karakteristiske ved flertalsbetænkningen er, for mig at se, den udpræget polemiske form, man på visse punkter har givet den, så meget mere som man også har polemiseret mod opfattelser, der fremsættes udenfor tinget. Der må åbenbart være noget, som alvorligt trykker de ædlere dele hos flertallets medlemmer. Således ofres næsten pertentlig omhu på at få fastslået, hvor nødvendigt det efter flertallets mening er, at der er flere grupper af befalingsmænd. Derom følte flertallet sig langt fra overbevist for bare to-tre år siden. Dengang var man nærmest rørende enig med mindretallet om, at det for hærens vedkommende var nødvendigt med kun een art befalingsmænd, at der med andre ord kun burde være grader og ikke grupper i befalingsmandskorpset. Nu bliver der hele tre sådanne grupper, hvortil så endelig også kommer gruppen af værnepligtige befalingsmænd. Jeg beklager meget den således foregåede udvikling. Efter mine begreber har den ikke været til det gode. Den nødvendighed, som flertallet i denne forbindelse taler så nidkært om, bunder jo i en betragtning, som jeg ikke kan anerkende, i den betragtning nemlig, at en befalingsmandsmæssig ensretning for alle tre værns vedkommende skulle være absolut påkræ-